

USA A NATO PRÁVE DOSTALI PORIADNE ZAUCHO! Prezident Putin vypovedal jednu z kľúčových dohôd v oblasti bezpečnosti v Európe od skončenia studenej vojny

- CZ24 News | 11. května 2023

RUSKO/EU: Prezident Ruskej federácie Vladimir Putin podpísal 10. mája 2023 výnos o vypovedaní zmluvy o konvenčných silách v Európe.

Ruský prezident Vladimir Putin v stredu podpísal výnos, ktorým nariadil vypovedať Zmluvu o konvenčných ozbrojených silách v Európe (CFE) a výnosom vymenoval námestníka ministra zahraničných vecí Sergeja Riabkova za svojho zástupcu pri posudzovaní tejto iniciatívy v parlamente. Informoval o tom v stredu britský denník Guardian.

Táto zmluva bola podpísaná 19. novembra 1990 a platíť začala 9. novembra 1992. Býva označovaná za jednu z kľúčových dohôd v oblasti bezpečnosti v Európe od skončenia studenej vojny: obmedzuje rozmiestnenie tankov a vojsk v krajinách Severoatlantickej zmluvy a bývalej Varšavskej zmluvy vo východnej Európe a stanovuje opatrenia zamerané na *“budovanie dôvery, transparentnosti a spolupráce medzi členskými štátmi”*.

Zmluva CFE bola jedným zo základných kameňov pokusu o zmiernenie napätia medzi blokom Varšavskej zmluvy a NATO počas posledných dní existencie ZSSR. V dohode podpísanej v roku 1990 sa stanovili limity pre rozmiestnenie konvenčných síl na európskom kontinente a zaviedli sa rôzne mechanizmy transparentnosti, ako napríklad overovacie inšpekcie na mieste.

Moskva sa dlhodobo sťažovala, že rozširovanie vojenského bloku NATO pod vedením USA, ktorého súčasťou bolo aj pristúpenie bývalých členov Varšavskej zmluvy, zmluvu podkopáva.

Rusko však v roku 2015 oznámilo, že sa prestáva zúčastňovať na zasadnutiach spoločnej komisie o konvenčných ozbrojených silách v Európe, pričom svoju účasť na zmluve CFE pozastavilo už v roku 2007.

Rusko tvrdí, že zmluva, ktorej cieľom bolo vyvážiť konvenčné sily ku koncu studenej vojny, bola de facto porušená, pretože bývalé sovietske republiky Estónsko, Lotyšsko, Litva a bývalé krajiny Varšavskej zmluvy sa začiatkom 21. storočia stali členmi NATO.

Zmluva CFE počíta s obmedzením piatich kategórií zbraní a techniky — ide o tanky, bojové obrnené vozidlá, delostrelectvo kalibru viac ako 100 milimetrov, bojové lietadlá a útočné vrtuľníky — a zabezpečuje aj výmenu informácií a rozsiahlu inšpekčnú činnosť v účastníckych krajinách.

Ruská federácia v roku 2007 oznámila čiastočné pozastavenie platnosti CFE s odvolaním sa na to, že noví členovia NATO neprispôsobili svoje vojenské sily limitom stanoveným v zmluve.

V roku 2015 Moskva úplne vystúpila z mechanizmov CFE a uviedla, že nevidí zmysel v ďalšej účasti.

Vo februári roku 2023 Rusko pozastavilo účasť na Novom START, poslednej dvojstrannej dohode o

znížení počtu jadrových zbraní s USA. Ruská vláda obvinila Washington, že využíva ukrajinskú armádu ako zástupnú silu na útoky na letiská, na ktorých sa nachádzajú ruské bombardéry s dlhým doletom schopné niesť jadrové zbrane, a že blokuje ruské inšpekcie amerických jadrových zariadení.

USA predtým odstúpili od niekoľkých ďalších zmlúv s Ruskom, ktoré boli zamerané na zabezpečenie strategickej stability. V roku 2002 prezident George W. Bush stiahol svoju krajinu zo Zmluvy o protiraketovej obrane s odôvodnením, že USA potrebujú národný obranný systém na obranu pred "darebáckymi štátmi".

Administratíva Donalda Trumpa ukončila Zmluvu o otvorenom nebi, ktorá umožňovala účastníkom vykonávať letecký dohľad nad zahraničnými armádami. Vypovedala aj Zmluvu o jadrových silách stredného doletu, ktorá zakazovala niektoré pozemné rakety, považované za riziko neúmyselného jadrového konfliktu.

ZDROJ: hnonline.sk / rt.com / InfoVojna